

בית כנסת קריית גלילות
נוסד 1975 רז"י האזנים ויגר 5 ראשלי"צ

כולל רב פעלים "בן איש חי"

בראשות הרצה"ג חנן קבלן שליט"א
יוצא לאור ע"י אברכי הכולל הי"ו

מפטירין: "ה' עוזי ומעוזי"
חזק-חזק-ונתחזק!!!
פרקי אבות פרק ה'
נא לשמור על קדושת הגליון!

בְּהַר בְּחִקְתִּי

הדלקת נרות: 19:06
מוצאי שבת: 20:07
מוצאי שבת ר"ת: 20:40

שנוכה לאהוב!!

תשנא", כשמשהו מפריע לך "הוכח תוכיח" תדבר ואז תבוא האהבה, פירושו של דבר שכדי לאהוב אני צריך לפנות את הלב מכל הדברים שלא נעימים לי, ואני עושה את זה על ידי שאני מדבר על כל מה שמציק ומפריע לי, ומתברר לי בנעימות, או שהוא צודק ואין כאן נזק, או שהנזקים האלו לא יחזרו על עצמם, אלא יהיה בחיבור שלנו תועלת, אזי הנפש שלי תגיד לי כדאי לך להיות חבר שלו, הנפש תאמר לך תאהב...

עד כאן החלק הקל והטבעי לחלוטין, מכאן מתחיל החלק היותר בעייתי, איך לדבר בצורה הנכונה, זה כבר משהו יותר מורכב שמצריך חשיבה ותרגול, אבל לא של יותר משלוש דקות ביום, תחשבו אם בא לכם?

תמיד בל"ג בעומר כשמדברים על רבי שמעון שמתחבא במערה עם בנו שלש עשרה שנה, במערה זו מתרקם ומתחבר לו ספר הזוהר, קודש קודשים, אשר בזכות זה החיבור נצא לגאולה הקרובה, ועל הנס שה' מזמן לו מעיין שמספק לו מים, ועץ חרוכים שמספק לו מזון שם הוא עולה ומתעלה, "במערת צורים שעמדת, שם קנית הודך והדרך" עולה לה מחשבה...

מה לא היינו מוכנים לתת, לו היו מבקשים מאיתנו, לנטוע את החרוב ליד המערה שלו? או לפלס דרך למעיין שלו, אפילו לחצוב את המערה במו ידינו? מי יכול לתת לנו, או למכור לנו, בעד כל הון שבעולם, רק אחת מהזכויות האלו?

זכינו ויש בקרבנו מערה ללומדי התורה, ובה נמצאים בניו ממשיכי דרכו של רבי שמעון, ומן המערה יוצא אור לכל האזור כולו, מי יתן חלקי עמכם, מחזיקי מקימי ומקיימי התורה, ברוכים אתם לאל עליון! (הרה"ג ניר אריאל שליט"א)

אתם זוכרים שאחרי הקופונים וההנחות למצוות ואהבת לרעך כמוך, סגרנו על מחיר של 0.00 שקל, אחר כך סידרנו לכם גם תשלומים וגם מדרגות נעות שלא תתאמצו, אמרנו שיש מדרגות סודיות, שאומרות שאם תדבר על מה שמפריע לך, האהבה בוא תבוא,

זה אולי נשמע פשטני להחריד, אבל לא תאמינו כמה פשוט לייצר אהבה, הנה הנוסחה הסודית והפשוטה להדהים של רבותינו: "האדם דרכו לשנוא את הנזק, ולאהוב את התועלת", האהבה שלנו בגדול לא כזו מתוחכמת, אם משהו יציק לנו ויזיק לנו, אז לאורך זמן אנחנו נשנא אותו, אם משהו מביא לנו תועלת, אז לאורך זמן, אנחנו נאהב אותו, כמה פשוט ככה קל.

כשמישהו מזיק לי ומכאיב לי פעם ופעמיים ושלוש, הנפש שלי תדאג להרחיק אותי מאותו אדם על ידי שהיא תפתח כלפיו מנגנוני שנאה, רק כדי שזה לא יקרה לי שוב בפעם החמישית והשישית, היא משניאה ושונאת כדי לא לחוות עוד פעם את הכאב והמכה, היא צועקת תעשה לי טובה אל תתקרב אליו, תשנא!

אבל כשאני עוצר את התהליך, ואני מצליח לדבר איתו בצורה הנכונה (נגדיר את זה במדויק אחר כך), אז כשאני מרגיש שהנזק הזה נפסק ולא ימשך, הנפש שלי נרגעת, או שלא הבנתי נכון, ובפרט, כשאני מרגיש שהצד השני הבין שזה ציער אותי והפריע לי והוא לא הולך להזיק לי באופן קבוע, להיפך, הוא אומר לי ומביע את זה שהוא מצד עצמו כוונתו לעזור לי ולהביא לי כמה שיותר תועלת באופן קבוע, או אז מבצבצת לה אהבה,

בלשון המקראית מצוות "ואהבת" מתחילה עם "לא-

"בהר סיני": כתב רש"י - מה ענין מצות השמיטה אצל הר סיני אלא לומר לך שכל פרטי המצוות ודקדוקיהן מסיני. אדם שלא זכה עדיין לשמור תורה ומצוות שאל את הרב מה התורה עושה עסק מכל הפרטים הקטנים בחיי האדם כמו ההלכה לנעול נעל ימין תחלה ולקשור נעל שמאל, או בנטילת ידיים עד הפרק, שקיעת החמה בדיוק בזמן וכיוצא ב, לאחר זמן ממושך שלח לו הרב תשובה ובה כתב לו שכבר מזמן שלח לו מכתב תשובה אבל מאחר ולא כתב בדיוק את הכתובת כי חשב לעצמו שלא כל כך ישנה אם לא ידייק מאה אחוז בכתובת הכתובת, המכתב כמובן לא הגיע...

ובדברים אלו האיר לו שילמד ויבין שאין דבר ריק ובחנם בכל פרטי ודקדוקי המצוות שציוותה התורה ולכל פרט יש משמעות גם אם לא מבינים ונתן לו עוד שני דוגמאות, בכתובת סכום במספרים, לכל נקודה משמעות מוכרעת בגובה הסכום, וכן בחלילית גם לבורג הקטן ביותר. חסרונו יכול בנקל לגרום להתרסקות. אם בן אדם ישיכל להבין שלכל פעולה שעושה יש משמעות מוכרעת משמעות נצחית ישמור מכל משמר לא להפסיד שום פרט מקיום המצוות ויבוא יום ובעיניו יראה את תוצאות מעשיו ואת ההבדל התהומי בין קיום מצוה לכל פרטיה ודקדוקיה למצוה הנעשית בחיסרון.

"וכי תאמרו מה נאכל": בספר "בית ומנוחה" מובא מעשה שבחור אחד מתלמידי ישיבת ראדין השתתה בגיל השידוכין רבות, וגם כשהגיע לגיל עשרים וחמש, לא היה נראה שעולה בדעתו להנשא בקרוב, עד שגנש אליו ה"חפץ חיים" זצ"ל ושאלו לפשר המתנתו הממושכת, ענה לו הבחור הנזכר שהוא מחפש שידוך כזה שאבי הבת יתן לו חמש שנים פרנסה על חשבון, כדי שיוכל לחיות ללא כל הפרעה, אמר לו ה"חפץ חיים" זצ"ל כמה שנים לדעתך תחיה? נרעש הבחור ואמר הרי כתוב "ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה"! שאלו ה"חפץ חיים" נו...בא תעשה חשבון עד גיל שלושים יהיה לך פרנסה מאבי הבת אבל מי יפרנס אותך מגיל שלושים עד גיל שמונים? ענה הבחור: הרי אני יהודי מאמין... הקב"ה הוא המפרנס כל חי!

ישמעו אזניך מה שפיך מדבר - הפטיר ה"חפץ חיים" זצ"ל: משלושים ועד שמונים שנה אתה סומך על הקב"ה, אבל בנוגע לחמש שנים הקרובות יש לך דאגות... אתה לא סומך על הקב"ה?

"אל תנו איש את עמיתו": ה"חפץ חיים" זצ"ל אמר: בזמן כזה של "ימות המשיח" כשישנם צרות סבל ויגון לרוב, החכם עיניו בראשו להתחזק ביותר במדת הרחמנות והחמלה בין אדם לחבירו, ראשית אם האדם מתנהג ברחמים וחמלה אז אפילו בזמן דין הכי נורא יכול לצפות לחסד ה' עמו מדה כנגד מדה, ושנית על ידי התנהגות האדם ברחמים וחמלה עם חבירו יכול הוא לקרב את קץ סבלם של כל ישראל, ולהפוך מידת הדין למידת הרחמים, כמו שמצינו אצל נח במבול שהיתה מדת הדין נוראה על העולם ובזכות שנח חמל על היקום ודאג לכל הנשאים למחייתם, ריחם ה' על העולם ונהפכה מידת הדין למידת הרחמים.

"וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית": גם אם לא ישאלו יצוה ה' את ברכתו על שומרי השביעית אבל אין צורך במה שהאדם ירבה באכילה, יש שאוכל מעט ומתברך במעיו ושבע, אבל כשאדם דואג שואל ומבקש יקבל הרבה ויצטרך לאכול הרבה, אבל עליו לדעת שאם יש לו אוכל לפני שנת השמיטה אין זה בגלל שהוא זרע הוא חרש הוא קצר,

מחשבה זו טעות מיסודה מי כמוהו יודע כמה פעמים זרע ולא הצליחה הזריעה להיקלט, מי כמוהו יודע כמה פעמים נתקע באמצע החריצה כמה פעמים שיווע לגשם ואין, וגם אם קצר והכל מוכן מי ערב לו שיעליח להכין מה שרוצה, הרי הרבה הכנות דרושות עד שיבוא המזון לפיו ומעל הכל מי ערב לו שיהיה בקו הבריאות ויכול להיות מהאוכל, על הכל הכל צריך חסד ה' להיות חופף עליו כל היום, ואדם זה ראה את חסדי ה' עליו שש שנים, ומה המקום לשאול מה נאכל בשנת השמיטה? הרי כל מה שעד היום היה לו הוא נס משמים, היד ה' תקצר?

"אל תקח מאתו נשך ותרבית וגו' וחי אחיך עמך": כדי שיהיה "וחי אחיך עמך" - שתהיו חיים שווים, אל תקחו ריבית, כי בריבית רוצה המלווה שהימים יחלפו מהר שיוכל לקבל יותר ריבית, ואילו הלווה רוצה שהימים יתנהלו לאיטם, כדי שהריבית לא תגדל כל כך מהר, יוצא שאין הם חיים בשווה, לכן אל תקח מאתו נשך ותרבית, ואז "וחי אחיך עמך". (אמרי חיים)

"וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו וכו' וחי אחיך עמך": הרב נסים יגן זצ"ל סיפר כיצד ניתן לקבל מתנת שמים של תוספת חיים בזכות העזרה לעני: תלמיד חכם אחד שהיה מחזר אחרי מצוות הכנסת אורחים והיה מוכן למסור נפשו עבור מצוה קדושה זו, נשאל ע"י ידידיו "והלא תלמוד תורה כנגד כולם?"

השיב להם "אספר לכם דבר מה ותבינו לפני מספר ימים הייתי חולה במצב קשה מאד. לפתע הרגשתי שנשמתי עולה לבין דין של מעלה והתחילו לדון אותי. והנה אני רואה אדם זקן הבא לקראתי ומוסר לדיינים פתק.

הדיינים קראו את הפתק ומיד יצא כרוז שאמר לי "חזור לעולמך!" יצאתי מבית הדין ולא ידעתי לאן אני הולך, והנה שוב ניצב לידי אותו זקן ואמר לי "בוא ואראה לך את הדרך".

שאלתי אותו "מי אדוני?" אמר לי "דע לך, שלפני 60 שנה כשהיית ילד קטן נזדמנתי לעירך, והיה המנהג בעירכם שלאחר תפילת ליל שבת כל יהודי היה לוקח עני לביתו ואני נשארתי לבדי כי לא היה מי שיאות להכניסני לביתו היות ומבגדי נדף ריח רע. והנה אתה ואביך יצאתם אחרונים, וראיתי שביקשת מאביך שייקח את העני הזה עמכם הביתה, ואביך ענה לך שאינו מסכים בגלל הריח הרע הנוף מבגדי. כך הלכתם לביתכם ועדיין נותרתי לבדי בביהכ"נ.

כשהגעתי לבית אתה סירבת לאכול ואמרת "אם לא תביאו את העני לא אוכל לאכול עמכם בסעודה זו". אז שלחו אותך לקרוא לי ואכלתי עמכם, בסעודה זו ניצלתי ממוות כי היה זה אחר כמה ימים שלא בא מזון לפי.

לימים כשנפטרתי לבית עולמי הייתי מצפה מתי יגיע הזמן ואוכל לגמול עמך חסד, והיום שהגעת לבית דין, נגזרה עליך מיתה, ולכן הנה אנכי ניצב לקראתך ללמד עליך זכות ובפתק כתבתי "ריבונו של עולם! גלוי וידוע לפניך, שכל המקים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא".

"והנה בזכות זה הוסיפו לי עוד שנתיים... " סיים את סיפור הנורא "הנכם רואים, כי קיבלתי שנתיים של חיים במתנה בזכות החסד ותמיכה בעני, האם אפשר להפסיק אפילו רגע אחד מעשית חסד?" יש חילול ה' ששייך לאנשים גדולים. מהם מצפים לשלמות, וכל סטייה מהשלמות עלולה להביא לחילול ה'.

"אל תקח מאתו נשך ותרבית ויראת מאלהיך וחי אחיך עמך": ביאר פסוק זה בספר "עוד יוסף חי" על פי מעשה שהיה בעיר פוזנא, שאחד מעשרי היהודים הלך לעולמו, והיה ידוע שמלווה בריבית, סירבו אנשי חברה קדישא לקברו בבית הקברות עד שישלמו יורשיו סכום גדול מאוד עבור חלקת הקבר, בני המשפחה נתמלאו זעם על אנשי החברה קדישא ומיהרו לספר הדבר לשלטונות המדינה, קרא הנסיך לרבה של פוזנא רבי עקיבא איגר ונזף בו קשות על הסכום המופרז שדורשים החברה קדישא.

ענה לו רבי עקיבא איגר: על פי המסורת היהודית המלווה בריבית אינו קם לתחיית המתים, והנה האדם הזה הגיע עושרו הרב ע"י ריבית ולפיכך לא יזכה לקום לתחיית המתים, והנה כאשר נפטר אדם מישראל נדרש מבני משפחתו לשלם על חלקת הקבר סכום מועט שכן עתידה קרקע זו לחזור לרשות החברה קדישא, מה שאין כן האדם שהלווה בריבית לא תחזור הקרקע לרשותו ונמצא שהקרקע נמכרת לו לצמיתות ועליו לשלם מומן רב עבור קברו, שמע המושל וקיבל את דבריו.

ומקור דבריו נמצא ב"לקוט שמעוני", שכאשר החיה יחזקאל את העצמות בבקעת דורא קמו ששים רבוא על רגליהם חוץ מאיש אחד, אמר יחזקאל: רבון העולמים מה טיבו של זה האיש? אמר לו בנשך נתן וברבית לקח, חיה לא יחיה! ובזה מבאר את הפסוקים "אל תקח מאתו נשך ותרבית וחי אחיך עמך" שתקום עם אחיך בתחיית המתים ולא תישאר בקבר לעולמי עד.

"והארץ לא תמכר לצמיתות": בעל הספורנו ע"ה כותב שאת ארץ ישראל לא נתן ה' לבני אדם, אלא ארץ זו של ה' היא לעולם. שואל הרב שך זצ"ל הרי הקב"ה נתן את ארץ ישראל לאבותינו ומה כונת ה"ספורנו" ע"ה שארץ ישראל לא נתנה הקב"ה לבני אדם? אלא מבאר הרב שך: הקב"ה נתן לנו את הארץ אבל בתנאי, יש הוראות שימוש, אם שומרים בה את המצוות ואת התורה הרי היא שלנו ואם ח"ו לא שומרים בה את המצוות אין לנו זכות שימוש בה.

מסכת אבות-פרק ה': "עשרה נסים נעשו לאבותינו בבית המקדש. לא הפילה אשה מריח בשר הקודש, ולא הסריח בשר הקודש מעולם, ולא נראה זבוב בבית המטבחים, ולא וכו'": בוקר אחד בבית הכנסת, הגיע אחד המתפללים לתפילת שחרית, עם "כיבוד", עוגות ושתייה - ביד, וכששאלו אותו המתפללים, "מה קרה? איזה אירוע יש לנו היום? מה השמחה?" ענה ואמר, "אתמול בעברי את הכביש ליד ביתי, הגיח לפתע רכב במהירות מופרזת ופגע בי, הועפתי על ידו לאוויר וכשנחתי חזרה על הכביש במרחק כמה מטרים, התברר, שברוך ה' לא קיבלתי שום מכה או שבר, ואפילו שריטה קלה לא נשרטתי. ולכן הבאתי היום עוגות ושתייה, להודות להשם יתברך על רוב חסדו, שיצאתי מהתאונה בלי שום פגע. ואכן התיישבו כולם להשתתף עמו בסעודת ההודיה שלו.

למחרת הגיע יהודי אחר ממתפללי בית הכנסת, וגם הוא - בידו "כיבוד" - עוגה ושתייה. ואחרי תפילת שחרית התגודדו כולם מסביבו ושאלוהו "ומה איתך? איזה נס קרה לך אתמול?"

ואז ענה בפשטות, "תשמעו... כבר עשרים וחמש שנה, שגם אני חוצה את אותו כביש בו עבר חברינו לפני יומיים, ופגע בו רכב - ואני במשך כל השנים האלו, אף פעם לא פגע בי רכב! וכי על זה אין צריך להודות להשם? לא צריכים לחכות עד שהרכב יפגע בנו וניצל ואז להודות, יש להודות גם על עצם זה שהרכב לא פגע בנו מלכתחילה!" הרי לנו מבט על חסדי הבורא! יש להודות לא רק על הצרות שמהם ניצלנו, אלא גם על הצרות שלא הגיעו אלינו, שברוך השם לא חלנו וברוך ה' לא נפגענו - גם על זה יש להודות.

אומר הגאון הרב אברמסקי זצ"ל, שכשנתבונן במשנתנו, ברשימות הניסים שהיו בבית המקדש, נמצא שרוב רובם של הניסים הינם בעיות וצרות שלא קרו. לא הפילה אשה, לא הסריח הבשר, לא נראה זבוב בבית המטבחים וכו' ללמדנו שעלינו להכיר ולהודות גם על כל הצרות שלא מגיעות אלינו, על כך שברוך השם הכל הולך טוב. הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו!

"ארבע מדות בהולכי בית המדרש. הולך ואינו עושה שר הליכה בידו...": מסופר על התנא הגדול רבי יהושע בן חנניא, שכשהיה תינוק קטן ועדיין שכב בעריסה, היתה אימו מוליכה אותו בעגלה לבית המדרש.. היא הכניסה את העגלה עם התינוק אל תוך בית המדרש, כשבאותה שעה ישבו שם החכמים ולמדו את התורה הקדושה. בכדי שיכנסו לאזני דברי תורה, כך מספר הירושלמי (יבמות ח:). אמנם הוא עדיין קטן קטן... אבל האזנים כבר קולטות... האזניים יקלטו את שיר התורה, ואת המנגינה הנעימה של לימוד התורה... כל מה שהאזנים שומעות, נצרב עמוק עמוק בתוך נפש האדם, כבר מגיל אפס, וזה נשאר חרוט אצלנו, וההשפעה ניכרת גם בהמשך החיים. ואכן, ר' יהושע בן חנניא גדל להיות התנא הגדול, שעליו אמרו חכמינו אשרי יולדתו... אשרי האדם... שנולד לכאלו הורים... הורים שמבינים מה כדאי לחרוט בלב הטרף, של הילד שלהם... המשנה אומרת, שגם מי שהולך לבית המדרש, ואינו עושה שם כלום, - הוא לא פותח שם סידור, הוא אפילו לא מסתכל בספר... הוא רק הולך לבית המדרש - גם לו מגיע שר על זה שהלך לבית המדרש. כי הרי האזנים שומעות שם תורה ודברים שבקדושה, וזה משפיע על האדם. רק לשמוע ולהתמוגג ממתיקות התורה - וזה בודאי ישפיע על האדם!

"ארבע מידות בנותני צדקה": סיפר הגאון ר' נתן גשטטר זצוק"ל, רבה של קרית אגודת ישראל - בני ברק, על זקינו שהיה גר בהונגריה לפני השואה, שהוא לא חיכה שידפקו לו אנשים נצרכים על הדלת, בכדי לבקש נדבות, אלא הוא חיפש אותם, והיה משלם כסף... כן... משלם כסף למי שהביא לו אורח שיסעד על שולחנו. הוא חיפש את הנצרכים בכדי לקיים מצוות צדקה, והכנסת אורחים. כמו כן סיפר לי יהודי יקר שכל ערב כשהוא חוזר הביתה עם רכבו, אז בדרך הוא מחפש בטרמפיאדה - אולי ישנם כאלו הזקוקים לטרמפ הביתה, וכך הוא מסיע אותם עד לבית. יש לדעת במצוות צדקה, שלא רק הנותן הוא זה שעושה את הטובה לעני, אלא גם העני עושה לך טובה גדולה.

יש לזכור את מה שכתוב בזוהר הקדוש (בראשית) שלפעמים כשה' רוצה להביא על בן אדם יסורים, אז הוא שולח לו עני שידפוק אצלו לבקש צדקה, ובזכות זה - שהאדם נותן לו צדקה, הוא ניצל מן היסורים. ויותר ממה שהעשיר עושה עם העני, העני עושה עמו. נזכור שהצדקה היא לטובתנו!

"מקצתן מעשרין ומקצתן אינן מעשרין רעב של בצורת בא": פעם היה עשיר גדול, ולו שדה גדולה, שבכל שנה היתה מוציאה לו אלף כור של תבואה - כמוות גדולה של תבואה, וכשהיה מסיים לקצור ולהכניס את כל התבואה למחסנים, היה מפריש מאה כור - שזו "עשירית" מהאלף כור שהשדה היתה מוציאה לו. ונותן את "המעשר" ללוי, ומאוד הקפיד לקיים את ציווי התורה להפריש מעשר תבואתו וליתנו ללוי. וכך היה נוהג מידי שנה בשנה. ויהי היום והאיש הזדקן וחלה, וכבר הבין שקצו קרב... ועליו לצוות את בנו איך לנהל את העסקים אחרי מותו... קרא לבנו ואמר לו, "בני, תדע לך, ששדה זו שאני מוריש לך, עושה בכל שנה אלף כור, תזהר להפריש משם מאה כור, כפי שאני עשיתי תמיד". והנה גמר לצוות לבנו... והלך לעולמו. הגיעה השנה הראשונה, ואכן הבן קיים את דברי אביו במלואם, והפריש מאה כור מהשדה שהוציאה לו אלף כור. לשנה הבאה... כבר חשב פעמיים, "מאה כור" זה הרבה תבואה, הרי זה הפסד גדול, ומה העניין... התלבט והחליט "שאין צורך" להפריש את המאה כור, והשאיר את כל התבואה אצלו.

לשנה האחרת השדה "הצליחה" להוציא "מאה כור"... רק מאה כור... ואז הסבירו לו קרוביו, שבפסוק כתוב שאם אתה תורם את המעשרות, תצליח ותעשיר, ואם לא תתרום אלא תשאיר את המעשרות אצלך ולא תפרישם, לבסוף תישאר רק עם המעשרות - רק עם עשירית של התבואה שהיתה השדה רגילה להוציא, הכמות שהיית צריך להפריש, ובאשר היית צריך להפריש מאה כור בשנה שעברה - ולא תרמת, אז לשנה הבאה "זכית" רק למאה כור, (תוס' תענית ט). במבט שטחי זה נראה, שמי שלא מפריש צדקה "הרוויח", ונשאר אצלו יותר כסף. אבל האמת היא, שחזן ממה שמבחינת שמים הוא "מרוויח" מצוה גדולה של צדקה, גם מבחינה פיננסית צריך לדעת... שכל מה שאתה תורם זה רק מגדיל לך את הרווחים בהמשך... כמו שחכמינו אמרו עשר בשביל שתתעשר!

"כל אהבה שהיא תלויה בדבר, בטל דבר בטלה אהבה": סיפר ה"מגיד מישרים" הרב ראובן קרלנשטיין שליט"א, מה ששמע פעם מיהודי אחד שכיהן בעבר כ"ראש עיר" באחת הערים המפורסמות בארץ. שמידי בוקר בצאתו מהבית היה פוגש בדרכו אדם מסוים, וכשהאדם הזה היה רואה אותו - היה קד בפניו ביראת כבוד. כן... כבר מרחוק... כשהוא רק ראה ממרחקים שראש העיר בא לקראתו - כבר היה מברך אותו בבוקר טוב עם חיוך רחב ולבבי, כך הוא נהג עמו במשך כל הקדנציה שלו כראש עיר, כל יום מחדש, המשיך הראש העיר וסיפר "כשרק התחילו להסתובב שמועות ברחוב... שבקדנציה הבאה אני כבר לא אתמודד שוב לראשות העיר ואני כבר לא מועמד לראש עיר, כבר למחרת כשפגשתי את הבן אדם הזה... הוא התנהג כאילו לא רואה אותי... ואפילו בוקר טוב לא קיבלתי ממנו... כלום... כאילו אני לא נמצא לידו.

המשנה כבר הזהירה אותנו מתופעות כאלו. התנא אומר במשנה, כל אהבה שהיא תלויה בדבר - כל אדם שאוהב את השני, בגלל איזושהי סיבה, אזי כשתבטל הסיבה, תבטל האהבה. כאותו אדם שכל זמן שהוא רואה "ראש עיר" יש לו סיבה להחניף לו, כי אולי פעם יצטרך לקבל ממנו איזו טובת הנאה (בתקוה שהעיתונאים והמשטרה לא יעלו על זה!) ובאותה שנה שהתברר שהסיבה עומדת להתבטל, והוא כבר לא יכהן כראש עיר - זהו... הלכה האהבה, הוא כבר לא מכיר אותו. ולעומת זה נוכל ללמוד מהמשנה שיש למצוא את החברים האמיתיים... אותם חברים שאוהבים אותך באמת, שיעמדו לצידך בכל עת ובכל שעה בין כשהו נח להם וכדאי להם וגם כשהו לא נח וכדאי להם. הרמב"ם כבר כתב שאותם חברים שיש להם יראת שמים הם החברים האמיתיים... ולעומת זה בעולם העסקים והפוליטיקה וכדומה המצב ידוע ולא צריך לפרט. תמיד יש לפקוח עין מי באמת מחפש את טובתך, ומי...

"וכשלו איש באחיו": מסופר על רב אחד, שעשה דרכו בעגלה מהעיר הגדולה לכפר, שם הייתה אמורה להיות חתונה. לפתע, נבהלו הסוסים מחמת כלב והחלו לדהור. ומתוך שהעגלון - יהודי כפרי מגושם - לא ידע לשלוט בסוסים, התהפכה המרכבה. הרב נפל לתעלה ונפצע בפניו וברגליו. פנה הכפרי אל הרב בנימת תוכחה: "קרוב לוודאי, שכבוד הרב לא אמר תפילת הדרך בכוונה גדולה כמו שהיה צריך ולכן קרה לנו מה שקרה". החזיר לו הרב: "ומה אתה חושב, שכל התפילות מתקבלות? הלא אתה מתפלל בכל יום תפלת "אתה חונן לאדם דעת" בכוונה גדולה כמו שהיה צריך להיות, ובכל זאת תפילתך אינה מתקבלת..."

"אם בחוקתי תלכו... ונתתי שלום בארץ": זוג צעיר

קיבלו מתנה "טייפ" בימים הראשונים להמצאת המכשיר, אך לא ידעו איך להפעילו, זה אומר יש ללחוץ על הכפתור השחור הגדול, וזה אומר כי יש ללחוץ גם על הכפתור האדום שבתוכו, לאחר דיונים החליטו לשאול את השכנים, אך גם הם לא ידעו איך מפעילים מכשיר חדש זה, בליט ברירה החליטו שעורכים הצבעה בין השכנים, על איזה כפתור יש ללחוץ, ויעשו כדעת הרוב, וכך עשו, שהרוב החליטו שיש ללחוץ גם על הכפתור האדום וגם על השחור, ולנסיון הביאו את קלטת החתונה של אותו זוג, והכניסו בטייפ ולחצו על הפתורים, אבל אין קול ואין קשב, לא שומעים כלום, לאחר זמן מה, הופיע אחד והראה להם שיש באריזה דף הוראות, שם כתוב שכדי לשמוע בטייפ יש ללחוץ רק על הכפתור השחור, אבל למרבה הצער הקלטת כבר נמחקה כשלחצו בטעות על כפתור ההקלטה מה שגרם למחיקתה...

לחיים בעולם הזה יש דף הוראות שימוש, דברים ברורים ומפורשים, הכל כתוב בתורה הקדושה, שמירת התורה והמצוות, נותנת קיום לעולם, נותנת את כל השפע הטוב שיש, אבל ישנם אנשים טועים שנדמה להם שאפשר אחרת, בלי תורה, בלי מצוות, יהיה שלום, יהיה כלכלה טובה, יהיה חינוך, וכדי להצדיק את מעשיהם עושים מדי פעם הצבעה בבית הנבחרים ושם כמוזן יש הרי רוב שמצדדים שכן צריך להתנהג, ולמרבה הצער כמה ימים ושנים נמחקו בשביל טעות זו, ומכמה רבבות ילדי ישראל נמחקו יהדותם.

"וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף

את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור": יש להבין איך

נכנס פסוק זה באמצע התוכחה, והרי פסוק זה נראה כנחמה?

והעניין יובן על פי משל: שני גנבים נתפסו בשעת גניבה, וכאשר הביאו אותם לפני השופט, התחיל לשאול ולחקור אותם מאיזה עיר הם, מאיזה משפחה הם באים ומי אביו של כל אחד? ענה הגנב הראשון: אבי הוא פלוני וכעת הוא נמצא בבית הסוהר, בגל שנתפס על עוון גניבה. אחר כך הביאו את הגנב השני, שאל אותו השופט: בן מי אתה? השיב הגנב: אבי הוא רב בעיר הגדולה ואני לומד אצל חכם פלוני, ואני גר עם בית אבי בשכונת הרבנים. השופט הקל במשפטו של הראשון ופסק לו מאסר ששה חודשי בבית הסוהר, ועוד קנס בסך מאה דינרים. ואילו לשני הגדיל את העונש ופסק לו שנה מאסר וקנה של מאתיים דינרים.

הגנב השני התפלא מאוד על פסק דינו של השופט, ושאל אותו: מדוע הקלת בעונשו של הגנב הראשון, ולי החמרת ופסקת עונש כפול? השיב לו השופט: הראשון הוא גנב בן גנב, וכל חינוכו היה בין חברת הגנבים, לכן אין להאשימו כל כך, ואין להטיל עליו עונש יותר ממה שפסקתי לו. אבל אתה הלא גדלת בין ברכי חכמים ובבית אביך הצדיק, ואיך הגעת ובאת להיות בחברת גנבים? לכן החמרתי בעונשך.

והנמשל, כי אכן פסוק זה הוא לא דברי נחמה, אלא אדרבה דברי תוכחה, שכן הוא אומר "וזכרתי את בריתי יעקב", כלומר אזכור את אביכם יעקב אשר גדלתם על ברכיו ואשר בריתי הייתה אתו, ולא עוד אלא "ואף את בריתי יצחק", אבי אביכם, "ואף את בריתי אברהם אזכור", ותרואו עד כמה יקר הוא הגעז אשר צמחתם ממנו. זאת ועוד "והארץ אזכור", שחטאתם נגד הארץ הנבחרת, מגיע לכם עונש של "והארץ תעזוב מהם". וממילא פסוק זה נכתב דרך תוכחה, איך עזבו את אבותיהם הקדושים וירדו מטה מטה (אהל יעקב לוקט מלבוש יוסף)

"אם בחוקתי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם":

ברש"י, "יכול זה קיום המצוות, כשהוא אומר ואת מצוותי תשמרו הרי קיום המצוות אמור. הא מה אני מקיים אם בחוקתי תלכו? שתהיו עמלים בתורה". הנה, יודעים אנו שיש מצוות "ידיעת התורה" ויש "גיעת התורה". במבט שטחי נראה שיגיעת התורה היא האמצעי, להגיע אל המטרה של "ידיעת התורה".

אמנם באם נתבונן קצת ניווכח שההיפך הוא הנכון, הנה זה ברור שבשביל לידע את המעשה אשר יעשו, בזה חובת הלימוד היא לשם ידיעה, וידיעה לשם עשיה. אבל עיקר החיוב של "לימוד התורה", היא כאמצעי והיכי תמצא להגיע ל"גיעת התורה", והעיקר היא הדרך של היגיעה והעמל ולא התוצאה של ידיעת התורה.

ומשל למה הדבר דומה, לאחד שציווהו הרופאים שחייב לילך למען בריאותו כמחצית השעה בכל יום, חוק ולא יעבור. אותו אחד קיים את מצוות הרופאים נאמנה, ובכל יום צעד מביתו עד לעיר הסמוכה, מהלך של מחצית השעה. באחד הימים פגשו ידידו כשהוא יוצא מביתו ופונה ללכת לעבר העיר הסמוכה, ולשאלת ידידו לאן פניו מועדות, השיב: הנני מתכוון לצעוד כעת לעבר העיר הסמוכה. פנה ידידו בשמחה ואמר, הנה אנכי יוצא כעת ברכבי לעבר העיר הסמוכה, בוא תעלה לרכב ואקחך תוך מספר דקות, ואחסוך לך את המאמץ של הליכה רגלית... ענה אותו אחד ואמר לו: אין לי חפץ בעיר הסמוכה אלא דווקא במאמץ להגיע אל העיר הסמוכה, על פי ציווי - הרופא, בכדי לחזק את גופי. והנמשל פשוט, שבלימוד התורה העיקר זה "הדרך", דהיינו העמל והיגיעה לקנות את התורה זהו העיקר.

אמנם ודאי שידיעת התורה גם כן מצוה, אך העיקר "שתהיו עמלים בתורה". בדרך רמז אפשר להעמיס כוונה זו בפסוק: אם בחוקתי "תלכו", שהדרך וההליכה מסמלים את האמצעי להגיע אל המטרה כאמור, והתורה אומרת שהעיקר הוא ה"תלכו". (ציוני תורה)

"ועץ השדה יתן פריו": כתב רש"י שגם אילני סרק יתנו פירות. נשאלת השאלה מהו לשון הפסוק "יתן פריו" כאילו שיש באופן רגיל באילני סרק, פירות? מבאר בספר נזר התורה: אכן כן בתחילת הבריאה נצטוו כל האילנות להוציא פירות והאדמה לא קיימה ציווי ה', אבל באמת במהות העץ הוא עושה פירות וכשיגיע העולם למצב בו הכל ישמרו את התורה גם טבע העץ יהיה להוציא פירות כבתחילה.

קדמי ביטוחים

המרכז הארצי לביטוח רכב

מחירים הכי זולים, תנאים הכי טובים,

והעיקר כולם בבית מרגישים.

דירה. עסק. חיים.

פנסיה. מסכנתא.

2770* מתקשרים ומרוויחים...

ר' קדמי במעמד ההגדלה בתהלוכת ל"ג בעומר גמזו

לע"נ: ר' משה בר גיימול, מרת רחמה בת ביחה, ר'אברהם נתניהו בר אסתר, רוזה וניסים בני רחמה ז"ל

לעילוי נשמת קלוד מכלוף בן חסיבה, מיכל בת רינה, זקלן בת ממו ז"ל

לעילוי נשמת ר' יצחק ונונו בן ממו, ראובן פרץ בן שמחה, רחל בת זהבה ז"ל

לעילוי נשמת איידה בן זקן בת קמרה, שמעון ונונו בן ממו, פולת, גוסא דון בת קמרה, אברהם שלום (חבר) בנן בן קמרה

לרפואה והצלחת אליס ונונו בת קמרה, יונה בת אסתר, אראלה, בת לילי, אריאב בן שרה

לרפואה והצלחת אהרון רונן בן אליס, יצחק ונונו ומשפחתו